

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2-50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravištvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Nemčija napove Portugalski vojsko.

Nemci pri Verdunu napredovali. — Burni prizori v italijanski zbornici. — Nov italijanski poveljnik za Valono. — Razmerje z Ameriko še vedno napeto. — Benedikt XV. za avstrijske ujetnike.

Pred važnimi dogodki.

Vsa Evropa sedaj z napetostjo posluša glasove, ki prihajajo preko morja iz Amerike. Sicer so ti glasovi zelo netočni in nejasni, ker prihajajo k nam po angleškem kabelju in skozi berlinsko cenzuro. Toda to vemo, da se gre za udeležbo ali neudeležbo Severnoameriških zveznih držav na tej svetovni vojski, in da se sedaj najbolj kritični dnevi.

Severnoameriški zvezni državi se seveda ne gre za to, da spravi podmorski boj v bolj ali manj ozko strugo, ampak ameriški industriji in velekapitalisti, ki se bojijo nemške in avstrijske konkurence na svetovnem trgu, hočejo gospodarsko oslabiliti obe centralni državi, da bi potem na njunih razvalinah neovirano delali svoje dobičke. Predsednik severnoameriških zveznih držav, Wilson, je sam bogat človek, ki ima svoj kapital naložen v industrijah, katere zalagajo entento z vojnim gradivom. Odkar se je preteklo leto oženil z ameriško judinjo, hčerjo večkratnega milijonarja-veleindustrija, je kajpakla njegov interes na oslavljenju centralnih držav še bolj prisrčen. Išcite žensko! velja tudi v tem oziru. V ameriškem senatu je skupina senatorjev, ki ne odobravajo sedanje Wilsonove politike, s katero sili Ameriko v svetovno vojsko. To so zastopniki onih zveznih držav, pri katerih kupujeta Avstrija in Nemčija. Ali bodo dovolj močni, da zabranijo Wilsonu njegove dobičkaželjne vojne nakane, o tem smo ravno premalo poučeni. Prikrivati si ne smemo, da so razven Ircevi, zavednih katoličanov, in ameriških Nemcev večinoma vsi prebivalci s svojimi simpatijami ob strani Angležev in sedaj tudi ob strani Wilsonovi.

Naraven sovražnik Amerike je Japan. Ekspanzivna japonska politika ne more za delj časa prenašati politično in gospodarsko močne Amerike. Toda pred vojsko se ni posrečilo, odcepiti Japonske od entente, in sedaj še je menda to težje.

Drugi velik dogodek, pred katerim stojimo, je od entente napovedana velika ofenziva na vseh frontah. O tej ofenzivi se slišijo in pišejo čudne, narav-

nost bajne reči. Pravijo, da bodo četverosporzumovci začeli isti dan napadati na vseh frontah v Evropi, v Aziji, v Afriki in na morju, da je za to ofenzivo pripravljeno neverjetna množina topov, strojnih pušk in municije, da se je angleška mornarica v lastnih in ameriških ladjedelnih izredno pomnožila, da bo posegla ob tej ofenzivi že tudi Amerika s svojim brodomjem vnes itd. itd.

Vojaški krogi centralnih vlad zatrjujejo, da računijo z nenavadno silno ententino ofenzivo, ada je njih fronte absolutno nemogoče razrušiti. Lokalni uspehi so mogoči, toda prebitje fronte kakor pri Gorlicah, ki bi razmahnilo sploh celo fronto, je nemogoče. Ako se spominjamo na silovite ruske sunke ob novem letu, nam je to zagotavljanje lahko razumeti. Italijanska ofenziva pa se itak ne smatra več za varno, niti pri ententi, še manj pa pri nas. Vsa znamenja kažejo, da bo sicer Cadorna fingiral ofenzivo, kadar se mu bo iz Pariza zapovedala, a da njegove priprave za sedanjo fronto merijo bolj na to, kako vzdržati eventualno našo ofenzivo.

Razven defenzive pa imata centralni državi še eno pot obrambe, namreč tudi pot ofenzive. Naši boji na Balkanu in sedaj nemški sunki pri Verdunu so pokazali, da nismo izčrpani in onemogli, kakor je ententa dala skozi celo zimo razgllašati po svojih listih . . .

Tretji velik dogodek, o katerem plavajo drhteča vprašanja na stoinstotisoč ustnih, pa je: Situacija po spomladanski ofenzivi. Ali bo ententa bolj pripravna za mir, ko bo zopet morala uvideti neuspešnost svojih naporov? Ali pa še hoče nadaljevati svojo politiko vojaškega izrabljenja in gospodarskega izstradanja? Ali bo potem mir ali pa še zopet treba čakati vsaj eno leto! Gotovo je namreč in na to moramo biti pripravljeni, da bo ententa še vsaj skozi eno leto nadaljevala vojsko, ako ne pride po spomladanski vojski do miru.

Tako mi sodimo o sedanjem položaju in o najbližjem razvoju. Toda radi priznamo, da je naš pogled v bodočnost le temen. Že v naši majhni politiki

pride navadno drugače, kakor si zasnuje slaboten človek. Bog je, ki vlada nad nami, njegova volja se bo zgodila in za to tudi udani v božjo voljo pričakujemo bodočnosti.

Vojaški konji za spomladanska dela.

Uradno se razglša:

Da se bodo v letu 1916 mogla potrebna poljska in gozdarska dela izvršiti, bo vojaška uprava v oni meri, ki jo bodo pripuščale potrebe armade na bojišču, potrebe vezbanja in druge razmere, dovolila, da se odstopijo vojaški konji za obdelovanje polja, sejanje lanu, konopelj, obdelovanje hmelja, tobaka, pese in vinogradov, nadalje za košnjo sena, spravljane žetve, za mlatitev, za spravljane lesa in opravljanje drugih poljskih in gozdarskih del.

Poleg konj se bo dovolilo, da gre s konji tudi potrebno spremstvo in sicer za vsaka dva konja en mož in za vsake 20 do 30 konj še en podčastnik. To moštvo mora pri poljskih in gozdarskih delih pomagati. Konji, ki bodo od dne 10. marca naprej pripravljeni za ta dela, se bodo dobro podkovali ter opremili z vrvjo za privezanje v hlevu, odejo in rezervnimi podkvami in če je dovolj oprave na razpolago, tudi s homotom in potrebno vprežno opravo.

Prošnje za dobavo vojaških konj se morajo vložiti od posameznih posestnikov, občin itd., ki ležijo izven vojnega ozemlja, potom politične okrajne oblasti na pristojni deželni urad za razdelitev dela. Ta urad pošlje vpslane prošnje na vojaško poveljstvo. Vojaška poveljstva potem odredijo, da se zaželeni konji, kolikor razmere dopuščajo, brzojavno dajo na razpolago.

Splošno se dajo konji samo v območju tistega vojaškega poveljstva na razpolago za dela, v katerem so nameščeni njegovi nadomestni oddelki, vojaške bolnišnice itd. V kolikor se radi razlike v obdelovalni dobi potrebujejo konji tudi v kakšnem sosednem kraju in se konji lahko dajo tje na razpolago, se tudi za tiste kraje dovoli, da se dajo vojaški konji za poljska dela. V kraje, kjer je radi kakšne nalezljive konjske bolezni omejen ali popolnoma zaprt konjski promet, se vojaški konji ne smejo pošiljati.

Hleve za konje, kakor tudi stanovanje in oskr-

LISTEK.

Francoski ministri in poslanci — „cestni roparji“

Dr. —s—

Politiki sporazumnih držav naglašajo ob vsaki priliki, da vodijo boj za kulturo in pravico. V kolikor je ta trditev upravičena za Francosko, naj sledi iz sledečih vrst. Da mi nikdo ne bo očital pristranosti, naj govori dober poznavalec francoskih razmer, francoski pisatelj Daudet sam.

Kdor pozna količjak francoske razmere, mora se čuditi lepim besedam o boju za kulturo in pravico. Država, ki je oropala cerkve, ki ima na svoji vesti škandale, kakor so se vršili ob gradbi Sueškega prekopa in pozneje ob nameravanem Panamskem prekopu, država, kjer cvete podkupovanje na najvišjih mestih, kjer je razpredeno „špiceljstvo“ vsepovsod, celo v zbornici, kjer je morala padla najnižje, ta država se bori za kulturo in pravico. Kaka ironija! Kljub toliki popačenosti pa se še najdejo možje, ki vidijo, kam jakra nesrečni narod ter ga kličejo in opominjajo. Taki glas vpijočega v puščavi je Daudetejev roman „Zaslomba rodbine“, ki biča nezdrave

francoske razmere, posebno v državni zbornici, ki bi naj predstavljala cvet vsakega naroda. Sledi naj le nekoliko najznačilnejših mest iz tega zanimivega dela.

Stari zbornični stenograf Izoard, ki je že dolgo v zbornici in ima prijatelje na visokih mestih, pripoveduje svojemu mlademu znancu Eudelineju, „da so poslanci vredni, da bi nosili slamnato metlico, ki kaže sicer, da je na prodaj polje ali konj. Ta zbornica se je odprla trgovcem. Videti jih je, kako natikajo po hodnikih ti svinjski rilci . . . In kvestor Simeon, prej orožniški polkovnik, sedaj poveljnik zbornične policije, trpi vse te nesramnosti. In kako ne. Njegov stričnik opravlja drzno mešetarjenje za poslanca ter služi velike svote s svojim nečastnim poslom. In vzgled je prišel od zgoraj. Ta Valfon mlajši, minister zunanjih zadev — ves Pariz je to vedel, in ves Pariz je mogel to povedati — si je dal poplačati svoje dolgove, ki jih je napravil pri igri, od zaročenca svoje pastorki, da se ne razdere nameravani zakon . . .

Na drugem mestu govori zopet o Simeonu mlajšem: „Simeon je sedaj oženjen in sicer bogato; opravlja pa še posel kot zbornični knjigovodja. Veš čemu? Ker je pri blagajni najboljše nastavljen, da more spoznati uboge poslance, ki visi njihova vest samo na tanki niti. Ta poročila mu drago plačajo. Zadrževalo je, da sem šel mimo in spoznal sem, da sta

zopet mešetarila, on in ta Jakob Walter, agent, slamnati mož nove prekomorske družbe, ki preiskujejo razvokar njeno pripustitev. V tem zelo številnem odseku je najmanj pol tucata takih ubogih hudobnežev. Nemara se nahaja celo poročevalec v listi potrebnih, ki jih je predstavil knjigovodja agentu, zakaj njuna lica so žarela, ko sva prišla mimo.“

Značilen je pogovor med istim stenografom in 25letnim kolonijalnim poslancem de Fabry:

„Bi mi posodili 200 frankov, ne za dolgo, samo do konca zasedanja. Ravno kar sem prečital v odseku svoje poročilo z velikim uspehom. Gre za novo mesažerijo v Montevideo in Buenos-Aires, krasna partija, ki nam jo pomaža sedaj dobiti mornariški minister.“

Izoard: „In bo šla tudi ta zadeva skozi blagajno Jakoba Wullera?“

De Fabry: „Čemu ne? Če dobim kot poročevalec 50.000 frankov, to ni preveč, ako zasluži minister 100.000.“

„Vi ste cinik, gospod de Fabry. Pravkar ste opravljali moža, ki ga imam za pravičnega, za republikanca lepe dobe, nezmožnega vsake umazanosti. Tukaj 200 frankov, mladi mož, in da se več ne vidi.“

Zoper svoje prepričanje je zagovarjal tukaj svojega pokrovitelja, zakaj na drugem mestu meni o njem: „V resnici začnjam verovati, da Mark Javel

bo za moštvo, ki spremlja konje, mora oskrbeti posestnik. Moštvo dobiva svojo vojaško plačo, kruh in polno hrano pa mu mora dajati posestnik, kateri dobi za to od službujočega podčastnika tozadevno odškodnino v denarju, katere sprejem mora pismeno potrditi. Delodajalec mora vsakemu možu, ki spremlja konje, dajati še delavsko doklado, kakoršna je običajna v dotičnem kraju in čegar višino določi politično okrajno oblastvo.

Za konjsko krmo preskrbi armadna uprava potrebno množino ovsu in sicer za dan za enega konja 1½ kg. Oves se dobi pri vojno-žitno-prometnem zavodu ali njegovi podružnici. Posestnik, ki ima vojaške konje, mora potrebni oves za iste od tega zavoda zahtevati in ga od tam sam odjemati. Seno, slamo in druga krmila mora delodajalec sam dati na razpolago.

Konji se dajo le za čas, ko so neobhodno potrebni in sicer za uporabno dobo najdalje osem tednov. Vojška oblast pa si vendar pridrži pravico, da sme iz nujnih vzrokov konje še prej odpoklicati. — Prešnjiki so dolžni, da ohranijo konje vsaj v tistem stanju, kot so jih sprejeli. V slučaju bolezni morajo na svoje stroške preskrbeti živinozdravnika. Posestniki so tudi dolžni, da za slučaj bolezni ali ako bi konj vsled njihove krivde poginil, plačajo odškodnino. Stanje konj se vsakih 8 ali 14 dni, če le mogoče ob nedeljah, po vojaških osebah nadzoruje. Podkovanje konj se oskrbi po vojaškem poveljstvu s tem, da se rošljejo kovači ali potovalni vojaški kovači na lice mesta. Konje, kateri so radi prenapornega dela, pomanjkljivih hlevov ali slabe pomanjkljive krme zelo shujšali, se posestniku odtegnejo, ne da bi se mu dalo za nje nadomestilo.

Italijanska zbornica.

Poročila, da se na Italijanskem širi nezadovoljnost radi vojske, so vendar resnična. To spričuje posebno dogodki v italijanski zbornici dne 6. in dne 7. marca.

Seja dne 6. marca.

V seji dne 6. marca je vojni minister odgovarjal na vprašanje glede podpore družinam vojakov. A njegov odgovor je izzval v zbornici nezadovoljnost. Rekel je med drugim: Vlada ne more več storiti, kolikor stori, ker ni sredstev. Na podporah se izplača vsak mesec 43.000.000 lir. Pri nakazilih podpor se pripete pri občinskih uradih večkrat nerednosti, ki jih skušajo državne oblasti po možnosti odpraviti. A pritožbe pa se kljub temu vedno bolj množijo. Slično sta izjavila tudi zakladni minister in zastopnik notranjega ministra. Kljub temu pa poslanci, ki so vložili interpelacijo, z odgovori niso bili zadovoljni, in so ponovili svoje pritožbe v obliki predloga, ki so ga katoliški in socialistični poslanci takoj sestavili in izročili predsedniku, da ga prečita.

Ministrski predsednik Salandra je nato vstal in izjavil, da pomeni predlog nezaupečno vladi. Rotil je poslance, naj umaknejo predlog. In obenem je pozval poslance, naj glasujejo proti predlogu. Poslanec Vigna pa je v imenu predlagateljev izjavil, da vstrajajo pri predlogu. Salandra je predlagal, da se naj odgodi rešitev predloga za 6 mesecev. Poslanec Ciccotti je izjavil, da čudno postopanje vlade ne pomeni drugega, kot nepotrebno zbadanje zbornice in se na ta način goji samo nasprotstvo med vlado in zbornico. Ljudstvo pa izgublja spoštovanje do vlade in parlamenta. Zbornica podpira vlado le tako, kakor vrv obešene a.

Predsednik je nato določil 14 poslancev, ki naj doženejo, ali je zbornica sklepna ali ne.

Salandra je zopet vstal in tožil, da zbornica ne zaupa več vladi, kakor poprej. Glasovanja po imenih so Salandri zelo neljuba.

Poslanci so mu nato začeli klicati: „Odgovarjajte, zakaj se bojite razprave?“ Poslanec Pramboli je zavpil: „Nočemo nagobčnika, kakoršnega ste vabili ljudstvu!“

Salandra je nato zagrozil, da bo v slučaju, če

ni nič več kakor spreten igralec, ki pita svoje volilce z gesto in frazami.“

Med tem je postal minister in skoraj ni mogel verjeti, da je tudi on padel že tako globoko.

In proti svojemu mlademu prijatelju nadaljuje: „Vsa krivda pade na ljudi, ki so v zbornici samo za to, da trgujejo s svojim glasovanjem in ki je njihov največji zločin, da znižajo dnevno nekoliko nivo vesti, da okužajo zrak okoli sebe. Ah, cestni roparji, kaj naredite iz te zbornice in kaj naredi zbornica s to čeželo?“

Kako temu odpomoči! Najprej bi trebalo zbornico zapreti za dve, tri leta. Francozje bi se med tem navadili živeti drugače, ne samo iz državnih jaslí. Zaprl bi zbornična vrata, toda okna bi pustil odprta, da se ozračje osnaži, tako sedaj vlada kuga v burbonski palači.

Že prej omenjenemu mornariškemu ministru, svojemu pokrovitelju, pravi: „Evo Vaš kolega Vouvey; je to pošten človek? Ko je ta nekdanji učitelj prevzel ministrstvo poste in brzojava, je bil ubog in suh kakor žrebelj. In zdaj! Glejte tega debeluharja, ki ima tudi že precejšnje bogastvo. In še bogatejši

bo zbornica njemu naprej kljubovala, stavi kralju primerne sklepe (razpust).

Po tej Salandrovi izjavi je prišlo do novih bur-nih prizorov. Poslanci manjšine so metali Salandri bridke očitke v obraz, kakor n. pr.: „Z razpustom grozite, ker ne morete več voditi zbornice! Hočete li ostati s silo prilepljen na svojem ministrskem mestu? Je-li tak Vaš liberalizem in Vaše spoštovanje napram zbornici?“ Salandra je vsled teh pik-rih medklicev postal še bolj razburjen.

Nato se je dognalo, da zbornica ni več sklepna in tako je moral predsednik sejo zaključiti. Mnogi poslanci, tudi vladni, so se namreč izmuznili iz sejne dvorane in tako je Salandra lepo obsedel.

Seja dne 7. marca.

V torkovi seji italijanske zbornice je prišlo do tako hrupnih prizorov, kakoršnih že dolgo ni bilo v tej zbornici. Nezadovoljnost večine poslancev s sedanjo vlado se je izrazila v zbornici na tako očividni način, kakor menda ne v nobeni drugi zbornici.

Na dnevnem redu zbornice je bil predlog posl. Vigna glede podpor družin v vojake poklicanih. V debato je poseglo več poslancev in tudi ministrski predsednik sam je opetovano poprijel za besedo. Vo-dja socialistov poslanec Turati je odklanjal z vso odločnostjo vladna predbacivanja, češ, socialisti delajo namenoma težkoče sedanjemu kabinetu. Njemu in njegovi stranki je vse eno, ali ostane ministrstvo Salandra na krmilu ali ne, kajti on in njegova stranka bi tudi od naslednika Salandrovega ne pričakovala nobene spremembe položaja. Socialistične italijanske stranke so še tudi sedaj nasprotnice vojske, in so za to, da se sklene mir. Toda domovinski interesi zahtevajo tudi od socialistov, da ostanejo še nadalje mirni in čakajo, kako se bodo razmere razvile, kajti sicer bi se njim očitalo, da so škodljivci domovine. Odločno se pa morajo temu protiviti, ako bi se hotelo napraviti iz italijanske zbornice pravcati nestvor. Odločno morajo ugovarjati zoper nameravljano carinsko združenje četvero sporaz-umovih držav, ki bi izzvalo carinsko vojsko. za Italijo še strašnejšo, kakor je sedanja borba, kajti tako carinsko združenje bi bilo naperjeno zoper blaginjo italijanskega naroda. Govornik zatrjuje, da je razprava gospodarskih zadev, kateri je država že opetovano škodovala, najnujnejša zahteva njegove stranke.

Govornika, ki sta sledila Turatiju, sta bila radikalec Pentano in reformirani socialist Bissolati, ki sta skušala Salandrovo grožnjo omiliti in sta se izjavila, da sta zadovoljna, če se razprava o predlogu poslanca Vigna odloži.

Salandra je nato zagrozil, da bo vlada proti sovražnemu zadržanju socialistov odredila najstrožje odredbe. Nato pa je skušal opravičiti svojo grožnjo od prejšnjega dne, v kateri je trdil, da bo pri kroni predlagal zaključitev zbornice.

Socialist Graziadei je zaklical ministru Barzilaiju: „Ali se ne sramujete, da kot republikanec še podpirate tako reakcionarno naziranje?“ Socialisti so tako kričali v Salandro, da je moral svoj govor prekiniti. Razburjen je nenadoma vskliknil: „Sicer pa, gospoda moja, tega kar sem izrekel, ne prekličem več.“

V zbornici je nastalo grozno razburjenje. Tudi pristaši Giolittija so se sedaj začeli gibati. Bivši minister v Giolittijevem ministrstvu, Tedesco, je zaklical: „Se v dumi se tako ne govorij!“

Krik je postajal vedno večji. Tudi radikaleci so protestirali proti Salandru.

Končno je Salandra vendar zopet prišel do besede in je izjavil: „Prosil bi tovariše, da bi mi dali več miru!“ Ko se je še nekaj časa Salandra prerokal s socialisti, je končno — obmolnil.

Gospodarski minister je izjavil, da je pripravljen glede gotovih zadev dati pojasnila in da svoje mesto rad prepusti komu drugemu, ki bi ga določila zbornica.

Giolittijev pristaš Schanzer je nato poдал izjavo, v kateri pravi, da obstoja nujna potreba po miru

bo, ako zbornica odobri njegov načrt zakona, da se nadomesti pri vseh brzobjavnih črtah bron z aluminijem. Jakob Walter niti ne prikriva, da ima v rezervi milijone za odsekovne ude.“

„Vi greste predaleč, dragi mojster“, odvrne ga minister.

„Predaleč! Ali Vam ni znano, kako je dosegel Vouvey, da mu plačuje država stanovanje za plesal-ko Casati . . .“

V tem tonu gre dalje. Minister zasleduje svojo pastorko, njegova soproga zapeljuje dvajsetletnega mladeniča. Priznani literat igra ulogo detektiva nad ruskimi izgnanci, najhujši prostozidarji se kot ministri ponižajo celo do cerkve.

Mladina ni patriotična. Udje društva mladih pisateljev „Požeruhi“ modrujejo, da vržejo v prihodnji vojni orožje stran v jarke in da jih nič, niti nagli sod vojnega sodišča ne prisili, da bi korakali še enkrat nad sovražnika. Oborožena domovina, naroč-na obramba da ni več potrebna.

Tako piše odlični francoski pisatelj. Dokler pa vladajo tam take razmere, se nam Francozov — ni bati!

v parlamentu. On sicer spoštuje in hoče braniti kra-ljeve predprave, a potrebno je, da se spoštuje tu-di parlament. Izjavil je, da je za zmago italijanskega orožja potrebna edinstvo in zategadelj (ne ja zaradi vlade) bo on s svojimi pristaši glasoval za vladni predlog. V enakem smislu je tudi govoril radikalec Alessio.

Nato je sledilo poimensko glasovanje, pri kate-rem je dobil Salandra večino in sicer 281 proti 25.

Poslanci, ki so tekom seje tako srdito nastopa-li proti Salandri — samo 25 socialistov ne — so iz-javili s svojim glasovanjem, da niso našli nobenega drugega izhoda iz zagate, v katero se je zapletla I-talija, kakor, da še Salandro naprej podpirajo in si-cer kljub temu, da zavzema on tako protidemokrati-čno stališče, kakor še noben drug italijanski mini-strski predsednik zadnjih let. Izid praske v italijan-ski zbornici dokazuje, da v Italiji gineva politična sigurnost.

Čudak Sonnino.

Italijanski parlamentarni krogi pravijo, da je zadnji čas osornost in nepristopnost zunanjega mini-stra Sonnina znatno narasla in kaže se ta nepri-stopnost zlasti v njegovem političnem vedenju. Krog oseb, s katerimi službeno občuje, je jako ozek. Mrk je, molčeč, plašljiv, tako da je prav zagonetno, kako more tak čudak zastopati tako važno diplomatsko me-sto. Za primer njegovega čudnega postopanja se na-vaja, da so prišli trije italijanski odposlanci v Rim, hoteč govoriti s Sonninom, ali navzlic opetovanim po-skusom niso mogli priti do njega.

Italijani nezadovoljni z papežem.

Pariški „Temps“ poroča iz Rima, da je pape-ževo pismo kardinalu-vikarju Pompiliju izzvalo v ita-lijanskih političnih krogih globoko presenečenje. A-ko se pravi, da se mora delati za dosego takojšnjega miru, se to pravi: četverosporazumu in posebno še Italijanom želeti popolnoma nesrečen konec vojske. Papeževa vstrajnost, s katero on opazuje nesrečo se-danje vojske, je v stanu, da uniči ne samo moralo celega naroda, ampak tudi moralo in odporno silo borilcev. Posebno nevoljni utis napravlja papežev klic materam, ženam in sestrkam borečih se vojakov, in sicer tem bolj, ker ravno ista številka rimskega lista „Osservatore Romano“, ki prinaša papežev mi-rovni klic, objavlja tudi srdit napad na nacionaliste in intervencioniste.

Spor med Nemčijo in Portu-galsko.

Spor med Nemčijo in Portugalsko radi zaple-nitve nemških in avstrijskih ladij postaja vedno resnejši. Portugalska vlada pa je med tem zaple-nila še druge nemške ladje na Azorih in v prista-nišču v Oportu. Portugalska na nemško noto, v kateri je zahtevala Nemčija, naj prekliče zaplembo ladij, ni odgovorila. Iz Bukarešte poročajo dne 7. marca, da je Nemčija stavila Portugalski ultimát, ki zahteva, da se ji tekom 48 ur vrnejo vse za-plenjene ladje. »Vossische Zeitung« poroča dne 8. marca preko Kodanja, da je portugalska vlada skle-nila nemški vladi sporočiti, da vzdržuje zaplembo ladij in da svojega koraka ne bo preklicala. Radi te portugalske namere in radi ostrega tona nemške note se pričakuje, da se bodo diplomatični odno-saji med Portugalsko in Nemčijo kmalu prekinili. Portugalska se že pripravlja na vojna podvzvetja proti Nemčiji v njenih afriških kolonijah. Portu-galska vlada je že odredila, kakor se poroča iz Lizbone, nujne obrambne odredbe. Vsi morski in obrežni svetelniki so se že ugasili. Po dnevu smejo tuje ladje še le po strogi preiskavi voziti v prista-nišču. Portugalske bojne ladje križarijo ob morski obali.

Radi napetega položaja je portugalski parla-ment odgođen.

Iz Haaga poročajo, da je nemški konzul v Lizboni kupil za 800 Nemcev vozne listke v Ma-dríd. Angleški listi so prepričani, da je dobil za to naročilo. »Havas« poroča, da je moštvo zaple-njenih ladij že doslo v Madrid.

Amerika.

Amerika in podmorski boj.

Že v zadnji številki smo povdarjali, da si predsednik Združenih držav Severne Amerike, Wilson, ki je iz dobičkanosti velik prijatelj Angležev, prižadeva na vse mogoče načine, da bi prišlo med Ameriko in Nemčijo ter Avstrijo do oboroženega spora. Wilson grozi z vojsko za slučaj, ako bi avstrijski in nemški podmorski čolni brez poprejšnjega svarila napadali oborožene sovražne trgovske ladje, na katerih bi se vozil kak član Združenih držav, magari da bi bil tudi nalašč za to najet in plačan. Od ameriške zbornice zahteva Wilson sklep, da se morajo oborožene trgovske ladje najprej svariti in le tedaj, če bi ne upoštevale svarila in se ne bi hotele ustaviti, ali če bi streljale na podmorske čolne, šele tedaj bi se jih smelo potopiti. Toda obe ameriški zbornici nočeta kar slepo ugoditi Wilsonovi želji, marveč se pojavlja v zbornicah močna struja, ki želi, da bi Wilson posvaril Amerikance, naj se ne vozijo na oboroženih trgovskih ladjah. Ker po ustavi Združenih držav ne sme napovedati vojske predsednik države, ampak obe zbornici, so tozadevni sklepi obeh zbornic odločilne važnosti.

V obeh severoameriških zbornicah, v takozvani zbornici reprezentantov, kakor tudi v senatu, se vrše živahne debate in tudi glasovanja. Ker smo pa odrezani od morja, smo navezani le na skromna poročila, ki jih dovoljuje Anglija za Evropo. Zbornica reprezentantov je v svoji zadnji seji sklenila z 276 glasovi proti 143 glasovom, da se preloži na poznejši čas debata in glasovanje o resoluciji, ki predlaga, da bi se moralo svariti ameriške podanike pred potovanjem na oboroženih trgovskih ladjah. Zbornica torej ni hotela takoj in slepo pritrditi Wilsonovi želji, in je tudi ni hotela kratkoma odkloniti, ampak prijatelji miru so za sedaj dosegli, da se bo cela zadeva zavlekla.

Tudi v senatu noče iti po Wilsonovi želji. Vodja ameriških republikancev, senator Mann, se je izjavil sledeče: Upam, da se Združenim državam ne bo treba spustiti v vojsko zaradi tega, če bi nas hotel spraviti kak brezumnež v zapletljive na ta način, da bi se podal proti plačilu na kako oboroženo trgovsko ladjo, katero bi potopil podmorski čoln.

Dogodki, debate in glasovanja ter pikre besede, ki padajo na račun Wilsonove bojaželjnosti v ameriških zbornicah, dokazujejo, da je moč ameriških prijateljev za mir zelo velika in da se Wilsonu ne bo brez velikih ovir posrečilo, zaplesti še tudi Amerike v sedanji svetovni vojni ples.

Razmerje strank v ameriški zbornici.

Tu je časopisje prinaša mnogokrat netočne podatke o strankarskem razmerju v ameriškem državnem zboru, ki pa ne dajo nikake prave slike o njegovi sestavi. V naslednjem prinašamo natančne podatke o strankah v ameriški gornji in spodnji zbornici, kakor se jih označuje od dobro poučene strani: Gornja zbornica: demokratov 56, pristašev ljudovlade 39, progresist 1, skupaj 96 zastopnikov. Spodnja zbornica: demokratov 232, pristašev ljudovlade 194, progresistov 7, divjak 1, socialist 1, skupaj 435 zastopnikov.

Novi nemški podmorski čolni.

Londonskemu poročevalcu lista „Petit Parisien“ je izjavil nek znan angleški admiral: Novi nemški podmorski čolni so strašno orožje. Pričakovati se morajo dejanja, ki presenete.

Francosko bojišče.

Mnenje, da so Nemci hoteli pri Verdunu predreti francosko fronto, se nam zdi napačno, kajti fronte se ne prebijajo tamkaj, kjer so najtrdnjše — pri trdnjavah. Verdun je za Nemce največja ovira v prodiranju, za to ga morajo vzeti, ako hočejo prodirati. Toda ali bodo, po zavzetju Verduna skušali francosko fronto ravno pri Verdunu ali kje drugod prebiti, to je seveda še njihova tajnost.

Nemški uspehi ob obeh straneh Moze so zadnje dni postali zopet znatni. Na zapadni strani Moze so napredovali blizu 4 km proti jugu, na izhodni strani pa so zavzeli utrdbo in vas Vaux.

Razvoj bojov pri Verdunu.

Na severozahodni strani Verduna so Nemci 6. marca dosegli na zahodni strani Moze očividni uspeh. Svojo bojno črto so potisnili dalje proti jugu mi mo vasi Forges, katero so zavzeli z naskokom. Tako je Verdun ogroževan tudi od severozahodne strani. Forges leži kakih 20 km od Verduna.

Drugi dan ob jutranji zori pa so Nemci dosegli tudi na južnoizhodni verdunski strani na izhodnem bregu Moze lep uspeh. V dolini Woewre so se nemške čete z naskokom polastile vasi Fresnes, ki leži približno 18 do 20 km južnoizhodno od Verduna. Tekom dneva je bil sovražnik vržen iz poslednjih hiš te vasi. Nemci so pri tem ujeli 11 častnikov in okrog 700 mož ter uplenili nekaj strojnih pušk.

Isti dan (7. marca) so se nemške postojanke tudi pri vasi Forges (na zahodni strani Moze) pomaknile dalje naprej. Nemci so v zvezi s svojimi postojankami na izhodnem bregu Moze pri Douaumontu in sosednjih postojankah zasedli na zahodnem bregu ob potoku Forges nižje od kraja Bethincourt francoske jarke v širini šestih in globočini treh kilometrov. Vasi Forges in Regnieville, višine pri gozdih Raben in Cumeries so v nemških rokah. Sovražni protisunki so bili odbiti. Velik del francoskih posadk zasedenih postojank je prišel v nemško ujetništvo in sicer: 58 častnikov in 3277 mož. Ujetjenih je bilo ta dan v tem prostoru 10 topov in mnogo drugega vojnega gradiva.

Tako trde škarje krog Verduna vedno bolj oklepajo eno najmočnejših francoskih trdnjav.

Francoske in angleške izgube.

Vojni minister Gallieni je izjavil v seji vojnega odseka, da so francoske izgube znašale koncem februarja 800.000 mrtvih, 1.400.000 ranjenih, od teh čez 400.000 težkoranjenih in 360.000 ujetnikov. Vse skupaj 2.560.000 izgub.

Angleži pa so v isti dobi izgubili vsega skupaj samo 600.000 mož. To odkritje je naredilo na odsek globok utis.

Še niso pripravljeni.

Pariški zastopnik „Secola“ pravi, da zavezniki še danes niso končali svojih artilerističnih priprav. Še le čez dva mesca bo delo v francoskih, angleških in ameriških tovarnah končano in potem bo imela Francoska toliko težkih topov, da je končen poraz Nemcev gotov. Za sedaj zadostujejo francoski topovi za obrambo, v bodoče bodo zagurali zmago.

Nemška vojna taktika.

Italijanski brzojavni poročevalni urad poroča iz Rima:

Vojaški strokovnjak opisuje v listu „Nuove Antologia“ nemško vojno taktiko. Pisatelj se zelo pohvalno izraža o človekoljubnem načinu vojevanja Avstrije in Nemčije. V začetku vojske so Nemci napadali v četverovrstnih kolonah in so tudi imeli temu primerne izgube. Od tega časa pa je nastopila sprememba in sicer v dveh točkah:

1. Osrednji vevlasti skušate z močno uporabo streliva in drugih mehaničnih sredstev doseči uspehe.
2. Iz načina vojevanja Avstrije in Nemčije se vidi, da obe državi vedno bolj štedite s človeškim materijalom.

Videli smo, da so pri srbski ofenzivi izostali veliki infanterijski napadi. Z gostim ognjem se je večkrat od treh strani naenkraj delovalo in se je z infanterijskimi napadi pričelo šele tedaj, ko je bilo delo že mnogo lažje. Na francoski fronti pri Verdunu se sedaj vrši isti način bojevanja. Kakor hitro francoska armada pričanja z napadom, se prva nemška črta umakne nazaj in nemška artilerija obsiplje proste jarke v trenutku, ko Francozi skušajo dozdnevno zapuščene jarke zasesti. Seveda so francoske izgube radi tega navadno strašne.

Vsekako je vojna taktika osrednjih vevlasti človekoljubna, premetena in vodi do smotra.

Vpoklic oženjenih na Angleškem.

Anglija je začela klicati pod zastave že tudi oženjene. To dejstvo je izzvalo na Angleškem veliko ogorčenje. Zatrjuje se, da baje nekateri poslanci pozivljajo oženjene, da naj se upro vpoklicu.

Albanija.

Italijani smejo še le sedaj poročati o Draču.

List „Esti Ujsag“ poroča iz Berna:

„Popolo d'Italia“ piše dne 6. marca: Sedaj je tudi cenzura dovolila, da sme list objaviti poročila o dogodkih v Draču. Avstro-ogrski zrakoplovci so skoro vsak dan obmetavali Drač z bombami in so metali iste tudi na vojašnice, skladišča, vojaška taborišča, strelske jarke in naprave ob pristanišču. Od trenutka, ko je došel srbski prestolonaslednik v Drač, se je srd napadalcev še povečal. Neki dan je bilo mesto štirikrat bombardirano. Posebno so si zrakoplovci poiskali poslopje srbskega poslaništva, tako da je bil srbski prestolonaslednik prisiljen, si najeti zasebno stanovanje. Ko je prestolonaslednik nastopil na angleškem torpednem lovu potovanje na Krf, je bila ta ladja več ur zasledovana po avstrijskem zrakoplovstvu, ki je metal na njo bombe. V bližini srbskega poslaništva v Draču je bilo več hiš porušenih. V pristanišču je bila tudi sovražna torpedna ladja močno poškodovana, a od moštva je bil le malokdo ranjen. Ko so bili srbski vojaki odposlani iz Drača, ni imela več Italija nobenega interesa mesto držati.

Nov italijanski poveljnik v Albaniji.

Dosedanji poveljnik italijanskih čet v Albaniji in junak italijanskega bega iz Drača general Bertotti je moral iti. Priznati se mora, da Cadorna z generali zelo temeljito pometa. Njegov namestnik je postal general Piacentini, star 57 let, rojen v Abrucih. Pred vojsko je poveljeval neapoljski diviziji. Njegova naloga bo, da drži Valono.

Italijanski podaniki, ki so le mimogrede v Valoni, so se morali vsi vrniti v Italijo.

Rusko bojišče.

Od Tarnopola do Karbilovke.

Pri Čebrovu, severozahodno od Tarnopola, je močna avstrijska patrulja Bothmerjeve armade dne 6. marca pognala Ruse iz 1000 metrov dolgega okopa. Avstrijci so na to okop zasuli.

Živahnejše gibanje se je pričelo tudi na fronti armade načelnika Jozef Ferdinand. Pri kraju Karbilovka, ki leži ob reki Putilovka, severozahodno od trdnjave Rovno, so naše čete dne 6. marca vrgle po spretno izvršenem napadu Ruse iz njih prednjih okopov, ki so jih nato zasedle.

Severno od volinijskega trdnjavskega trikota, v ozemlju Pripjet-močvirja, je zdaj deževna doba, ki navadno traja po več tednov. Južno od trdnjavskega trikota do rumunske meje pa še leži debel sneg — mraz pa baje ni posebno hud.

Topovi molčijo.

List „Az Est“ poroča iz Bukarešte z dne 8. marca:

Radi prevelikih sneženih zametov je promet z ruskimi vojaškimi vlaki na besarabski črti Izkanj in Novosielica še vedno ustavljen. V ozadju gozda pri mestu Lipkany (ob Prutu, izhodno od Černovic ob besarabsko-rumunski meji) so zbrane močne ruske čete. Kavalerija tabori v mestecu Tergoue. Glavni stan ruskega generalnega štaba je v bližini mesta Lipkany. Topovi na besarabski fronti molčijo že nad deset dni.

Italijansko bojišče.

Slabo vreme, v gorah sneg in plazi, ovirajo vsako večje vojaško podvzetje. Tem zanimivejši so sedaj dogodki v italijanskem državnem zboru.

Turška bojišča.

Na Kavkazu so Rusi v noči od 2. na 3. t. m. zasedli mesto Biltis, ki leži kakih 20 km južnoizhodno od velikega kavkaškega jezera Wan. Mesto Biltis šteje 45.000 prebivalcev. Pri Erzerumu so Rusi v zadnjem tednu pomaknili svoje postojanke za 8 do 10 km dalje proti jugu. Pri Trapecuntu ni nobene spremembe.

Ob Dardanelah so nekatere sovražne ladje obstreljevale turške postojanke, a le z malim uspehom. Na drugih turških bojiščih nič novega.

Razširjena vojaška dolžnost.

Iz Carigrada se uradno poroča, da je turška zbornica prihrdila predlogu, s katerim se razširi službena dolžnost v Turčiji do 50. leta.

Rumunija.

Vlada bo predložila zbornici zakonski načrt, po katerem bo prepovedano civilnim osebam nositi orožje. Bržčas se gre za to, da se onemogočijo izgrede pri političnih rabukah.

Centrumski poslanec Erzberger je pred kratkim obiskal Rumunijo ter sedaj pravi: Po mojem mnenju Rumunija ne bode udarila, k večjemu, ako bi jo ruska armada potegnila seboj. To pa bi bilo mogoče le, ako bi Rusi ob besarabski fronti predrli. A to je podmena, za katero ni prav nobenega upanja.

Grčija.

Ententa je že dolgo časa zahtevala razoroženje grške armade. Sedaj prihaja vest, da je grška vlada poslala zopet dva letnika rezervistov domov.

Angleži so menda sedaj z grško vlado precej zadovoljni, kajti „Times“ poroča, da kabinet Skuldis ne bode odstopil, ker ni za to nobenega povoda. Poročalo se je tudi, da je grški kralj sprejel Venizelos v avdijenci.

Skrivnostna ladja „Möwe“.

Koncem lanskega in začetkom letošnjega leta se je pojavila v Atlantskem Oceanu (morje med Evropo in Ameriko) skrivnostna nemška bojna ladja „Möwe“, katera se je pojavljala sedaj tukaj, potem pa zopet drugod in je potopila veliko število sovražnih parnikov. Ladja je bil pravi skrivnostni strah angleških in drugih nam sovražnih ladij. Francoske in angleške bojne ladje so neprestano prežale na skrivnostno ladjo, a ta se jim je vedno znala smelo izmuzniti iz zanjke.

Kakor pravi nemško uradno poročilo, se je ladja „Möwe“ dne 4. marca vrnila v domače пристanišče. Pripeljala je seboj 4 angleške častnike, 29 angleških mornarjev, 166 mož posadke sovražnih parnikov, med katerimi so bili 103 Indijci, kot ujetnike. Ob enem je pripeljala kot plén en milijon mark v zlatu.

„Möwe“ je pri svojem večmesečnem križarenju zaplenila sledeče sovražne parnike in jih večinoma potopila, manjši del pa poslala kot plen v nepristranska pristanišča: „Corbridge“, „Author“, „Trader“, „Ariadne“, „Dromonby“, „Farring-Cora“, „Clan Mactavish“, „Appam“, „Westburn“, „Horace“, „Flamenco“, „Edinburg“, „Saseon Prince“ (vse te so bile angleške), „Maroni“ (francoska) in „Luxemburg“ (belgijska). — „Möwe“ je položila tudi na sovražnih obrežjih mine, na katerih se je potopila angleška bojna ladja „Eklvard VII.“

Ladji „Möwe“ je poveljeval grof Dohna-Schloten.

Junaški čini ladje „Möwe.“

Iz Frankobroda se dne 6. marca poroča: V angleško mesto Tilbury je v petek, dne 3. marca dospelo 18 častnikov in mož ladije „Clan Mactavish“, t. j. ladje, ki je bila po nemški križarki „Möwe“ zaplenjena in potopljena. Kakor poroča „Frankfurter Zeitung“ iz Londona, je pripovedoval tretji častnik potopljene ladje med drugim sledeče:

Boj z ladjo „Möwe“ se je vršil dne 16. januarja. „Clan Mactavish“ je plula nekako 100 milj južno od španskega otoka Madeira, ko so zaznali dve ladji, od katerih je ena imela luč na prednjem jamboru. Mi smo ladjo takoj prehiteli. Ob 5. uri 50 minut je oddala ladja Morsevjevo brzozavno znamenje. Jaz sem na znamenje takoj odgovoril. Ladja je vprašala, kakšna ladja da smo. Odgovorili smo, s kakšno ladjo da imamo mi opraviti in dobili smo odgovor, da je ladja „Author“ iz Liverpoola. Nato smo tudi mi se naznanili svoje ime. Nenadoma smo dobili znamenje: „Takoj ustaviti, mi smo križarka!“ Kapitan je hitro dal vsem strojnikom povelje, da naj razvijejo največjo hitrost. Jaz pa sem dal križarki znamenje, da bomo ustavili. A to znamenje je bilo samo mamilo. Kakor hitro je nemška ladja opazila, da se nismo ustavili, je začela streljati. Naši topničarji so dobili povelje, da odgovorijo z ognjem. In sedaj se je začel boj.

Ena granata je sifrčala mimo naših glav, druga je zadela prednji prostor za stroje in je usmrtila 17 oseb, 5 pa jih je ranila. Nato je zadela sovražna granata ladjo pod vodno črto. Sedaj je kapitan zapovedal, naj se preneha streljati in naj se ladja ustavi. Kakor hitro so Nemci opazili naša znamenja, so nam odgovorili ter so ogenj ustavili.

Na naš krov je došel nemški častnik, spremljan od več mož. Ko je prišel kapitan Oliver, je nemški častnik vprašal, zakaj je ladja streljala na nemško križarko. Naš kapitan je odgovoril: „Streljal

sem, da čuvam svojo ladjo. Če mi je moja vlada postavila na krov top, tedaj ga rabim, ker top nikakor ne služi za okinčanje ladje.“

Nemci so nas nato postavili na voglu krova v vrsto. Rekli so, da bo vsaki, ki bo le malo zmigal, ustreljen. Čez nekaj časa smo dobili povelje, da naj gremo v čolne. Čoln drugega častnika in moj čoln sta dobila povelje, da vozita proti ladji „Appam“, ki je spremljala križarko, drugo moštvo in kapitan pa so bili popeljeni na ladjo „Möwe.“

Drugi dan popoldne je bilo drugo ujetu moštvo spravljeno s križarke na ladjo „Appam“, mi pa na „Möwe.“ Na križarki sicer ni bilo nikjer napisanega imena „Möwe“, a na cesarjev rojstni dan so nastopili Nemci v slavnostni opravi in na čepicah so nosili napis „Möwe.“ Ko smo se odpeljali od „Appama“, so Nemci našo ladjo „Cordbridge“ potopili. Nato so še Nemci svojo križarko s temnorumeno barvo prebarvali in so zunanost ladje še tudi na drug način izpremenili.

Cez 24 ur je bila zaplenjena ladja „Westburn.“ Isto noč se je vsemu ujetemu moštvu, izvzeto je bilo samo moštvo ladje „Clan Mactavish“, naznanilo, da lahko ladjo zapustijo. Nam pa se je reklo, da se nas bo spravilo v Nemčijo, ali pa, da se nas bo tako dolgo pustilo na ladji, dokler se ista ne bo potopila, in to radi tega, ker smo streljali na „Möwe.“ Se le, ko je bilo vse moštvo raz krova, se nam je namignilo, da lahko razun kapitana in obeh topničarjev gremo. 288 mož naše posadke se je spravilo na ladjo „Westburn.“ Ladjo je stražilo osem mož. Na ladji so bile pripravljene bombe. Ko smo dne 22. februarja došli do rta Teneriffa v Atlantskem morju, se nam je zagrozilo, da bomo vsi spuščeni v zrak, ako se samo ganemo. „Westburn“ je plula od južne strani v pristanišče Teneriffa. Od severne strani je v tem hipu priplula angleška križarka. Ko smo bili drugi dan spravljeni na ladjo „Athento“, smo opazili, kako je bila ladja „Westburn“ radi bližine nevarne sovražne angleške križarke pol milje od tenerifskega pristanišča potopljena.

Juanšikaj odložil monarhijo.

„Kölnische Zeitung“ ima vest lista „Novoe Vremja“: Juanšikaj je razglasil, da je obnovitev monarhije odložil. Hkrati je prepovedal vse izjave, da se pospeši njegovoasedenje cesarskega prestola. — Zbornica bo sklicana za 1. maj.

Politične vesti.

Velikonemško gibanje. V današnji „Tagespost“ se bori pisatelj znane brošure „Bagdad—Berlin“ proti „malonemški“ in „staroavstrijski“ (altösterreichisch) nevarnosti, ki baje preti velikonemški ideji. Mariborska cenzura pa nam ne pusti niti člankov o bodočnosti Avstrije, če tudi nosijo izrazit znak brez-pogojnega avstrijskega patriotizma.

Predsednik hrvatskega sabora dr. Pero Magdić, je bil opasno obolel, pa se je že toliko pozdravil, da je zopet prišel predsedovati saboru. Poslanci so ga pozdravili z burnimi „Živio!“-klici.

Mirovna akcija. Mirovna ekspedicija Amerikance Forda namerava ministrski konferenci v Kodanju predložiti predlog s prošnjo, da naj skličejo konferenco za mirovna pogajanja, katerih naj se udeležijo vse nevtralne države. Najprej naj bojujoče se države precizirajo svoje vojne cilje. Tudi oba župana v Stockholmu sta stavila v državnem zboru predlog, da naj da Švedska sama ali pa sporazumno z Dansko in Norveškijo inicijativo za oficioelno mirovno konferenco malih držav, ki bi bila vsem bojujočim se državam zelo dobrodošla.

Švicarski narodni svet. V ponedeljek, dne 6. t. m., je pričel razpravljati švicarski narodni svet o nevtralizaciji politiki zveznega sveta. Predsednik Engster je povdarjal, da se morajo z ozirom na pomnoženo nevarnost vsi Švicarji tem tesneje združiti. Romanski in nemški Švicarji se morajo razumeti in si morajo zopet zaupati. Ostanimo vsi le Švicarji! Poročevalec komisije Secretane je izjavil, da romanski Švicarji nobenega naroda ne sovražijo, zlasti tudi ne Nemčije. Res je, da simpatizirajo s Francijo, toda oni razumejo in odobravajo tudi simpatije nemških Švicarjev za Nemčijo. Poročevalec je priznal, da je treba zveznemu svetu pustiti i nadalje neomejena pooblastila. Vojaška Švica še vedno ni varna pred presenečenji. Gospodarski položaj je resen.

General Plamenac, nekdanji črnogorski minister in sorodnik kraljevske rodbine je na Cetinju umrl v starosti 102 let. Pogreb se bo vršil z vsemi vojaškimi častmi.

Namesto italijanskih albanska imena. V Albaniji bodo avstrijske oblasti upeljale namesto italijanskih albanska krajevna imena. Zelo bi bilo želeno, da bi se tudi na Primorskem in v Dalmaciji nadomestila italijanska imena z domačimi.

Nov list v Črnigori. D u n a j, dne 8. marca. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: V Črnigori na Cetinju prične izhajati sledeče dni list, kateri

ima nalogo informirati tamošnje prebivalstvo o dejanskih razmerah na različnih bojiščih in pojasnjevati o ureditvi v Avstriji in Ogrski kakor tudi v osvojenih ozemljih, z druge strani pa orientirati javnost v monarhiji in nevtralnem inozemstvu o razmerah v Črnigori. Glavni urednik tega lista je dr. Jurij K u m i š i ć. List bo izhajal v hrvatskem jeziku in sicer za sedaj dvostolpno; v enem stolpcu bode tiskano v latinici, v drugem pa v cirilici. Po preteku šestih mesecev se bo tiskal list samo z latinico, na kar se čitatelji že v prospektu lista opozarjajo. List bo prevzemal tudi inserate.

Nov denar. Listi poročajo, da se kuje na Dunaju nov denar. Krone ne bodo tako izgledale kakor so dosedaj. Novi 20-vinarski kosi se kujejo iz železa. 10-vinarski pa iz novega srebra. Zlat denar, 2- in 1-vinarski kosi bodo nosili na eni strani novovpeljani mali grb.

Rumunija prepovedala izvoz usnja. Rumunska vlada je prepovedala izvoz usnja, živalskih kož, strojil in vsakovrstnih kovin.

Nove vojne pošte na Rusko-Poljskem. Na ozemlju Rusko-Poljskega, katerega so zasedle naše čete, so nanovo ustanovljene sledeče vojaške in etapne pošte: Skarzysko, Rudniki in Przeboiski. Pošiljanje zasebnih poštnih pošiljatev in brzozavk na te pošte je dovoljeno pod pogoji, ki veljajo za vse druge ostale vojne pošte na Ru ko Poljskem.

Poštni promet z Rusko-Poljsko. Od 8. marca naprej je dovoljen več zasebni poštni promet med Avstrijo in onim delom Rusko-Poljske, ki se nahaja v avstrijski oblasti. Pošiljanje zasebnih brzozjavov v Varšavo še zasedaj ni dovoljeno.

Raznoterosti.

Duhovniki-junaki v svetovni vojski. Koliko storijo katoliški duhovniki in redovni bratje v tej svetovni vojski, velikemu delu javnosti ni znano, kajti ponižnost veleba katoliškemu duhovniku, da svojih del in žrtev ne spravlja v široko javnost. Posledica temu je, da nekateri ljudje mislijo, češ, duhovščina ne stori mnogo v tej vojski. Mnogo je pa tudi takih, ki tako govorijo iz nevednosti ali sovraštva. Še le pozneje, po končani vojski se bodo znala požrtvovalna dejanja katoliške duhovščine, redovnikov in redovnic primerno oceniti. Zasedaj bodi samo navedeno, koliko je glede žrtev katoliške duhovščine dosedaj znanega. Dne 30. avgusta 1914 je padel vojni kurat Valentin Rožman (rodom Slovenec) v bitki pri Gologori. 14 vojnih kuratov je umrlo vsled nalezljivih bolezni, katere so si nakopali v vojni, 10 jih je bilo ranjenih in 41 vojnih kuratov je pa prišlo v ujetništvo deloma zaradi tega, ker niso hoteli zapustiti ranjenih in umirajočih. Dosedaj je bilo odlikovanih 900 vojaških duhovnikov, med temi več kakor polovica v priznanje izbornega in požrtvovalnega delovanja pred sovražnikom, ali zaradi hrabrega in uspešnega vedenja pred sovražnikom. Že samo te številke dokazujejo, da se bojujejo služabniki Cerkve tudi na bojišču v sredi ljudstva in trpe z njim vred.

† **Šolska sestra Mr. Jožefa Žigert.** V zavodu č. šolskih sester v Mariboru je dne 8. marca zvečer umrla č. sestra Mr. Jožefa, rojena Marija Žigert. Rajna je bila rojena l. 1851 pri Kapeli blizu Radgone. Redovnica je postala dne 18. novembra 1869. Pogreb se je vršil danes, dne 10. marca popoldne ob 4. uri. N. v m. p.!

Iz učiteljske službe. Stalna učiteljica na štiri-razrednici v Majšbergu, Emilija Jug, je premeščena na trirazrednico v Podovi.

Jubilej Jugoslovanske akademije in „Narodnega muzeja“ v Zagrebu. Dne 4. t. m. je poteklo 50 let, kar je cesar potrdil pravila najodličnejše znanstvene institucije na slovanskem jugu »Jugoslovanske akademije« v Zagrebu ter zajedno tudi pravila »Narodnega muzeja«, ki ga upravlja akademija.

✓ **„Čas“.** Te odlične znanstvene revije je izšel 2. izvezek. Članki: dr. Fr. Grivec: Katoliški prepoved v Franciji; dr. Guido Rant: Totemizem; dr. Jos. Mal: K poglavju starejše zgodovine Slovencev; dr. Ušeničnik: Umetnik pa pravna odgovornost. Potem je slovstveni obzornik in glasnik Leonove družbe.

✓ **„Soči.“** P. H. Sattner, ki je obogatil slovensko glasbeno literaturo že z mnogimi skladami, čigar „Oljka“ nam še danes zveni po ušesih, je ravnokar končal instrumentacijo svojega najnovejšega dela: Gregorčičeve „Soči.“ — „V delavnico sem tvojo zrl“, in zdi se mi, da se je to delo izredno dobro posreči-

lo. Po velikem orkestralnem uvodu, ki ilustrira Sočn tek od zibelke do njenega izliva v morje, opeva najprej mešani zbor (krasoto Sočino. Sopran-solo opisuje v lahmem šest-osminkskem ritmu legak Sočin tek; tenor-solo se divi na krasni Sočini barvi, ki jo je Soča pila od sinjega neba in zelenih gora. V goriški ravnini pozdravlja alt-solo staro znanost; bas-solo pa v otožnem, prav jugoslovanskem slogu vprašuje, zakaj je Soča zapustila v ravnini prvotna radost. Med solospeli pa zbor v vedno novih vslikih opeva Sočino krasoto. Naenkrat se z varalnim sklepom izpremeni situacija; trobila naznanjajo bojni metež: vihar grozan, vihar strašan, in blisk in grom, o! bitka vroča! Instrumentacija slikovito opisuje grozoviti boj in se vspe do največje slikovitosti. Slednjič se borba umiri, toda le v toliko, da bas-solo izvrši svoje naročilo Soči. Glasba zmagovalno završi aktualno odo in jo konča na miren in duhovit način, ki najcane za enkrat tajnost. Pozdravljamo novo skladbo, in želimo, da se kmalu uprizori.

Odlikovani vojni kurat. Č. g. Jožef Pinter, vojni kurat 26. domobranskega pešpolka, je zaradi hrabrega in požrtvovalnega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca. Odlikovanec je že poprej dobil duhovni zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne.

80letnica Josipa Stritarja. V Aspangu pri Dunaju je obhajal dne 8. t. m. profesor v p. Josip Stritar 80letnico svojega rojstva. Njegove velike zasluge za slovensko slovstvo so znane. Odprl nam je vrata v svet zapadne kulture, četudi se njegova sodba o pojavih te kulture ni vedno skladala s pravimi nazori. Njegova dela so že davno izgubila privlačnost, a omenjena njegova zasluga ostane. Mi želimo zaslužnemu veteranu slovenske literature: Se na mnoga leta!

G. Fran Klemenčič umrl. „Slovenec“ z dne 3. marca piše: Iz Judenburga prihaja žalostna vest, da je ondi Gospodu izročil svojo izmučeno dušo dež. stenograf g. Fran Klemenčič. Marsikoga bo ta vest pretresla. Z bridkostjo v srcu se je pred tedni poslavljaj od Ljubljane: njegovo pojemajoče žitje je bilo večkrat napačno sojeno. Ni bil otrok sreče. Prijatelj ni bil prihljenjenih protekcij. Prijatelj mu nikdar v življenju ni bil, ki ima razne tehtnice in razne uteži. Mnogo je trpel radi svojega dobrega srca. Bil je mož velikih sposobnosti, za stvar vedno priden in delaven. Ročdom je bil iz Stanetine (Sv. Jurij ob Šč.) na Štajerskem. Naš list izgublja z njim požrtvovalnega sotrudnika. V najhujših časih, ko naša stranka se ni imela prijateljev, katerih se ubraniti ni znala, se je odkrito pridružil našemu listu. Bil je dolgo vrsto let točen tržaški dopisnik „Slovenca.“ Iz Trsta je prišel v Ljubljano, kjer je vstopil v uredništvo „Slovenca.“ Tu je vestno in zelo pridno deloval v našem uredništvu; bil nam je vsem drag, odkritosrčen tovariš. Z obžalovanjem smo ga pustili iz naših vrst, ko je sprejel službo deželnega stenografa. Bolan je že bil, ko je prišel v Ljubljano, bolezen je glodala na njegovih silah in jih sedaj izžepala. Ljubil je domovino, naj mu njena sveta zemlja da sladak, miren počitek!

Doklade za hrabrostne kolajne. Za moštvo, ki je bilo odlikovano s srebrno ali zlato hrabrostno kolajno, a je bilo pozneje ujet, se izplačevanje doklad za hrabrostne kolajne ustavi z dnem, ko je bil dotični ujet. Svoji ujetnikov na noben način nimajo pravice do hrabrostnih doklad. Če do dneva, ko je bil vojak ujet, niso bile doklade izplačane, se ista svota shrani in se bo vojaku izplačala, ko se vrne.

Zglasitev črnovojniških zavezancev iz Galicije in Bukovine. Črnovojniški zavezanci letnikov 1865 do 1898 doma iz Galicije in Bukovine, ki se nahajajo izven Galicije in Bukovine v kaki drugi avstro-ogrski deželi, se morajo brez izjeme osebno in ne morda pismeno zglasiti v 48 urah in sicer pri županu tiste občine, kjer bivajo.

Obsojeni sleparski vojaški dobavitelji. Ne preteče tedna, da bi se pred dunajskim kazenskim sodiščem ne zagovarjala po dva ali še več sleparskih vojaških dobaviteljev. Dne 6. marca sta se zagovarjala zaradi golufije vojaška dobavitelja Dietze in Beck, ker sta zalagala armada oziroma vojaške bolnišnice z odejami in blazinami, ki so bile narejene iz manj vrednih in zdravju škodljivih snovi. Vojaško kazensko sodišče je obsodilo oba sleparja in sicer Dietzeja na 18 mesecev težke ječe in 30.000 kron globe, tovarnarja Becka istotako na 18 mesecev težke ječe ter na 40.000 kron globe.

Potovanje v inozemstvo. Štajersko namestništvo razglasa: Osebe, ki potujejo iz Avstrije v Nemčijo, v Švico itd., vzamejo navadno s seboj časopisov, knjig itd. Opozarja se, da je prepovedano imeti na potovanju v inozemstvo pri sebi razven potnega dovoljenja še tudi časopisov, knjig, spisov itd., ker se tozadevni predmeti odvzamejo na meji v inozemstvo potujočim osebam.

Vojaški dopusti za Veliko noč. Za pripadnike vseh krščanskih veroizpovedanj se bodo k Veliki

noči dali na prosto sledeči dnevi: 21. april, oba popoldneva 22. in 23. aprila, za izraelite pa popoldan 17., ter 18. in 19. april. Ta določila veljajo tudi za ujetniška taborišča in delovne kraje izven taborišč.

Lovska sreča. Č. g. Davorin Roškar, župnik pri Sv. Ilju pri Turjaku je nedavno na tamošnjem lovišču ustrelil kar dva srnjaka na enem mestu. Ko je padel prvi, je pritekel drugi na isto mesto, kjer ga je zadela ista usoda kot prvega. Res redka lovška sreča!

Radi sladkornih izkaznic. Kakor izvemo, bodo občine v bližnjih dneh dobile od okrajnih glavarstev naročilo, da popišejo prebivalstvo v občini v svrhu dobave sladkornih izkaznic. Priporoča se, da pri vsaki hiši napravijo seznam, koliko duš šteje družina. Viničarji, najemniki in dninarji, ki imajo lastno gospodarstvo se štejejo posebej, ne z gospodarjevo družino. Ker je sedaj čas zelo drag, je treba, da bo šlo popisovanje pri občini naglo izpod rok in ne bo treba nobenemu dolgo čakati. Hišni seznam mora biti po imenih. — Na Nižje Avstrijskem so že izdali sladkorne izkaznice. Posamezna izkaznica je razdeljena na 10 delov po $\frac{1}{8}$ kg. Za osebo je določeno na Nižje Avstrijskem za 4 tedne $1\frac{1}{4}$ kg sladkorja. Ker ima 1 kg sladkorja 140 do 160 koščkov, tedaj pride na osebo na teden 44 do 50 koščkov sladkorja, t. j. 6—7 koščkov na dan. Prvokrat se bodo izkaznice izdajale še le tedaj, ko bo rodbinski načelnik pismeno naznanil, da nima v svoji zalogi več kot $2\frac{1}{2}$ kg sladkorja za osebo. Če je pri hiši n. pr. 10 ljudi, in imaš doma shranjenega sladkorja 25 kg ali manj, imaš takoj od časa, ko se bodo začele izdajati izkaznice, pravico do istih. Na Nižje Avstrijskem se bo začel sladkor potom izkaznic, dne 19. marca. Ako bo imel trgovec dovolj sladkorja v zalogi, boš lahko kupil sladkorja za cele 4 tedne, ako pa ne, pa samo za en teden. — Kakor smo izvedeli, bodo tudi za Štajersko veljale skoro popolnoma iste določbe kot za Nižje Avstrijsko.

Rumunska moka. Osrednji vojno-žitni-prometni zavod na Dunaju je nakupil na Rumunskem večjo množino stare pšenične moke, katera pride prihodnje dni v naše kraje. Ta moka je treh vrst in sicer: moka za peko (I), moka za kubo (II) in krušna moka (III). Naknadno pa se je še nakupilo tudi dve drugi vrsti rumunske moke, t. j. takozvano »enako moko«, (pri zmljetju te moke se odtegne le malo otrobov, drugo pa se zmelje vse v eno in isto moko) ter rezervno moko. Poslednja vrsta moke se je v Rumuniji shranjevala že več časa za čas vojske. Radi tega ima ta moka sedaj zaduhel (plesnjev) duh in malo grenak okus. Ker pa v Avstriji nismo bogve kako silno založeni z žitom in moko in ker se pred nakupom ni vedelo, da je ta moka malo pokvarjena, se bo ista sedaj morala spraviti v promet in torej trgovci, ki bodo to moko prodajali, ne bodo nosili nikake krivde. Cena za te vrste moke še ni določena.

Najvišje cene za svinjsko mast in špeh. Cesar-ska namestnija je z odredbo z dne 31. marca določila zopet nižje cene za svinjsko mast in špeh. Za veletrgovino veljajo te cene do 15. marca, za drobno prodajo pa do 31. marca. Te najvišje cene ne veljajo samo za mast, ki se je pridelala na Štajerskem, ampak tudi za enako blago, ki se je od zunaj uvozilo. Trgovci morajo blago, ako so ga ceneje kupili, kot so najvišje cene za veletrgovino, tudi pod najvišjimi podrobnimi cenami prodajati, ker se jih sicer lahko zasleduje radi navijanja cen. Vsi trgovci, ki na drobno prodajajo svinjsko mast in špeh, da cenik za nadrobno prodajo v svoji trgovini pribijejo na takem mestu, da si ga bo lahko vsakdo ogledal. Taki ceniki se dobijo pri pomožnem uradu cesarske namestnije v Gradcu. — Najvišje cene v trgovini na drobno so za 1 kg sledeče: izpuščena mast 6 K 90 v; neizpuščena surova mast 6 K 60 v; surovi špeh 6 K 20 v; pripravljeni jedilni špeh 6 K 30 v; pripravljeni nahrbtni špeh 6 K 30 v; povojeni (ogrski) surovi špeh 6 K 70 v; povojeni jedilni špeh 6 K 80 v; povojeni nahrbtni špeh 7 K 40 v; nepovojeni špeh h kruhu v dolgih kosih 6 K 40 v; povojeni ali papricirani špeh v dolgih kosih 7 K 10 v; zvarjeni špeh 7 K 10 v in fini špeh, n. pr. tirolski, hamburški, sedmograški in mesni špeh itd. za jutrek 8 K 20 v. Cene so iste, ali je špeh posoljen ali ne.

Bučino olje. Po Dravskem polju gotovi ljudje plašijo prebivalstvo, da je za vsako osebo dovolje-

no za domačo rabo ohraniti samo 1 liter bučnega olja. To je samo beganje. Vsled posredovanja naših poslancev je vlada že lansko jesen odredila, da si smejo ljudje na deželi za lastno porabo napraviti olja iz lastnih bučnih in solčnih jedrc. V tej odredbi ni določena nikaka množina olja. Kdor širi neresnične vesti, ga kratkomalo naznanite politični oblasti.

Vpričo pomanjkanja olja. P. sejo nam: Lani se je priporočalo sejati, da se opomore pomanjkanju jedilnega olja: ogršico in repico. G. Viljem Rohrmann, učitelj na kmetijski šoli na Grmu piše, da se olje iz semen imenovanih rastlin rabi za svečavo, mažo strojev itd. Rastline »solčnice«, ki jo vsak pozna, pa malokdo seje, se ni priporočalo sejati in vendar piše isti g. učitelj o njej da daje njeno seme mnogo okusnega jedilnega olja. To rastlino naj bi v naših krajih močno zasejali; rodi v vsaki zemlji. Tako bi dobili dobro domače jedilno olje.

Zaradi ujetnikov-delavcev. Po nekaterih okrajih, n. pr. v gornjeradgonjskem okraju, se je pouk o normalnem jedilnem listu za ujetnike-delavce krivo razumel in zastopniki so sklenili, da ne vzamejo ujetnikov za delavce. Mi smo se poučili na merodajnem mestu in izvedeli, da je izdani jedilni list le nekak vzorec, da pa je seveda dovoljeno dati tudi druge primerne jedi; glavno je, da se da ujetnikom za dostna, redilna hrana.

Pivo v Turčiji. Splošno je razširjeno mnenje, da prepoveduje turška vera Turkom zavzivanje piva. Toda temu ni tako. V koranu je Turkom prepovedano zavziti vino, ni jim pa prepovedano zavziti piva. Zlasti je priljubljeno Turkom avstrijsko pivo, katerega proizvajajo češke in nižjeavstrijske pivovarne. Na leto se izvažajo v Turčijo povprečno za 4 milijone kron avstrijskega piva.

250 vagonov srbskih sliv za Avstrijo. Dunajska banka »Union« in ogrska trgovska banka sta nakupili v Srbiji 250 vagonov posušenih sliv, katere bodo izvažali v Avstrijo. Za kilogram posušenih sliv so plačali v Srbiji od 30 do 40 vinarjev.

Izvoz jajc iz Avstrije v Nemčijo. V enem samem dnevu in sicer dne 6. marca je došlo iz Avstrije v Nemčijo 128.000 komadov jajc, katera so prodajali v Berlinu komad po 6 pfenigov.

Dopisi.

Maribor. Za ravnatelja deželnega ženskega učiteljskega v Mariboru je imenoval deželni odbor štaterski v svoji seji dne 8. t. m. profesorja na deželni realki v Gradcu, dr. Köchelna.

Maribor. Uboji slovenski črnovojnik nas prosi, da bi sledeče objavili: Črnovojnik Janez Šosterič je pozabil dne 21. februarja 1916 v Celju vojaški kovčeg z napisom »Janez Šosterič — Maribor«. Pošten najditelj se prosi, da pošlje istega na naslov S. Šekoraja c. kr. domobranski pešpolk 26, 1. stotnja, baraka št. 2, 4. voj, Maribor.

Maribor. Da se zabrani razširjenje nalezljivih bolezni, je mestni magistrat prepovedal, da se v mestu in v mestnem okolišu ne smejo postavljati razne razstavnice, kot cirkusi, menažerije itd.

Št. Ilj v Slov. gor. Mohorjani naše obmejne župnije so zložili za Slov. Stražo 21 K. Posnemanja vredno! — Tovarna debelega papirja v Cersaku bo baje začela delovati dne 1. aprila t. l. Delo v tovarni je bilo ustavljeno že od izbruha vojske. V tovarni bodo zaposleni domačini kot predelavci. Kot navadni delavci pa pridejo ruski ujetniki. — Radi zadnjega deževja je opaziti mnogo plazov. — Ozimna, tudi pozna je dobro prezimila.

Gradec. Preblagorodna gospa baronica Helena Lichtenfels je neumorna samaritanka pri tukajšnjem »Rudečem križu«. Vsled njenega globokega sočutja in usmiljenja do vojakov-ranjenecv tukaj v Gradcu — zlasti še v samostanu usmiljenih bratov v Gradcu — ostane gotovo mnogemu slovenskemu invalidu ali ozdravljenecu v hvaležnem spominu.

Gradec. Južni begunci-Slovenci ter drugi tukaj bivajoči Slovenci so imeli dne 2. svečana t. l. v spodbudno pobožnost. V slovenski pridigi je veleč. g. dr. Al. Nastran v vzvišenih besedah razlagal »Češčena si Marija, mati milosti itd.« ter zbegane tolažil in je priporočal v Marijino varstveno pomoč. Navdušeno je pela natonablaženo polna cerkev pobožnih vernikov-Slovencev v cerkvi usmiljenih bratov lavrentanske litanije, v globoki pobožnosti molila za presv. cesarja, za cesarsko hišo, hrabre vojake in ljubo domovino, ter sklenila z nedoseženo cesarsko pesmijo. Potolaženi in navdušeni so se razhajali pobožni verniki. — Slična pobožnost v slovenskem jeziku se obhaja tudi dne 12. in dne 25. marca v imenovani cerkvi. Slovenci, pokažite, da smo Bogu verni in presvitlemu cesarju vdan narod, živimo, kjerkoli hoče-

mo. Torej k polnoštevni udeležbi! Na svidenje! Za slovensko spoved je poskrbljeno.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukaj v Biserjanah je umrl ugledni kmet Jurij Brumen in bil dne 9. marca pokopan. Rajni je bil brat ptujskega odvetnika g. dr. Antona Brumen ter večletni župan šentjurske občine. Svetila mu večna luč!

Ptuj. Ker se je pojavilo v mestu in v bližnji okolici več slučajev pasje stekline, je mestni magistrat odredil strogo pasjo zaporo.

Ptuj. Dne 6. marca so izveli iz Drave tukajšnji vojniki-pionirji truplo utopljene vojaške osebe. Truplo je ležalo že več tednov v vodi. Bržčas je utopljenec vojak, ki je utonil pred več tedni pri pionirskih vajah na Dravi niže Maribora.

Ptuj. Deželni odbor štajerski je podelil gimnazijskima učiteljema na tukajšnji deželni gimnaziji dr. Rudolfu Brataniču in Ivanu Capelari naslov profesorja.

Sv. Bolhenk pri Središču. Iz ruskega ujetništva se je oglasil mladenič Franc Kolbl. Že celih 11 mesev ni bilo nobenega poročila od njega. Vsi smo že mislili, da je med pokojnimi. Dne 23. febr. t. l. pa pride nepričakovano dopisnica od njega, v kateri naznaja, da je v Rusiji ujet in piše, da je zdrav ter da se mu dobro godi. Dopisnica je trebala celih osem mesev, da je prišla na svoje mesto. Veselje domačih in tudi drugih je veliko. Tako se bo še marsikateri oglasil.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Iz Rožne doline pri Ljubljani se nam poroča, da je dne 27. febr. umrl g. Jakob Bezjak iz Sakušaka v 47. letu svoje starosti. Umrli je bil brat našega somišljenika g. Martina Bezjak, železničarja v p. Bodi našemu štajerskemu rojaku lahka zemlja!

Marenberg. Udril se je strop v hlevu tukajšnjega posestnika Mörtla in vsa teža je padla na osem glav živine, katera se je nahajala v hlevu. Živina je bila tako poškodovana, da so morali vseh 8 glav takoj zaklati. Škoda znaša okrog 4000 K.

Marenberg. V nedeljo, dne 26. sušca, se vrši občni zbor za Mladeniško in Dekliško Zvezo pri podružnici Sv. Janeza Nepomučana na Suhem hribu predpoldne v društveni sobi. Mladenci in dekleta, udje in prijatelji, vsi na zborovanje!

Spodnji Dravograd. Preeceno soboto je umrl v 58. letu svoje starosti tukajšnji grajšček in občinski svetovalec Rudolf Domanko.

Slov. Bistrica. Vse tukajšnje cerkve so že izročile vojaški upravi svoje bakrene strehe, katere so nadomestili s pločevino.

Makole. Po blagem prizadevanju našega okrajnega šolskega nadzornika g. Dreflaka v Mariboru in vsled požrtvovalnega sodelovanja tukajšnjega učiteljstva in drugih dobrotnikov imamo, počenši od 28. feb. tudi na naši ljudski šoli takomenovano šolarsko kuhinjo. 45 do 50 revnejših šolarjev se veselo nasituje dan na dan. Tukajšnja posojilnica je brezplačno prepustila potrebne prostore. Milosrčni dobrotniki iz Makol in vseh drugih naših občin so radovalno in obilno prispevali z raznimi darovi. Bog poplači vsem blagim dobrotnikom! — Huda vojska je že in še bo pomorila mnogo moških. Treba je skrbeti za krepek naraščaj. Mladine pa se ne more telesno dovolj razvijati brez zadostne tečne hrane. O tem ne sme in ne more biti nobene dvombe!

Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 12. marca 1916, popoldne po večernicah, v prostorih posojilnice z navadnim sporedom. Vabi se k obilni udeležbi.

Vojnik. Franc Zupanc, doma iz Vojnika, četovodja domačega pešpolka, je bil odlikovan na severnem bojišču s srebrno hrabrostno kolajno I. in II. razreda.

Grize pri Celju. V tukajšnji občini je zbolelo na osepnicah pet oseb, od katerih sta dve osebi že umrli. Bolezen se ne razširja.

Celje. V zadnjih dneh so umrle v tukajšnjih vojaških bolnišnicah vsled ran, zadobljenih na bojiščih, sledeče vojaške osebe: Pešci Andor Hustik, J. Žnidar, Božidar Dubec in Argust Stiker. Pokopani so bili na tukajšnjem mestnem pokopališču.

Celje. Mestni magistrat poziva vse zdravnike, hišne lastnike in vodstva šol, da naznanijo takoj mestnem magistratu vsak slučaj nalezljive bolezni, zlasti vsak slučaj osepnic. Tozaštevne prestopke bi kaznoval mestni magistrat z denarno globo do 100 K ali z zaporom do osem dni. Najljubeje razglasa mestni magistrat, da morajo svoji na mestnem pokopališču v letih od 1895 do 1915 pokopanih oseb obnoviti tozaštevno pristojbino za grobove do 1. aprila, sicer izgubijo pravico do dotičnih prostorov.

*** Dol pri Hrastniku.** V nedeljo, dne 19. sušca, bo po prvem sv. opravi občni zbor Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva. Prijatelji društva, udeležite se v velikem številu!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Izobraževalno delo krepko nadaljujemo tudi v sedanjem vojskitem času. Odlikujejo se naša dekleta v Dekliški zvezi, ki so nam priredile dne 6. in dne 13. febr. prav prijetno zabavo z ganljivo poučno igro „Marijin otrok sem.“ Čisti dobiček smo naklonili avstrijskemu Rudečemu križu. — Veselo je opazovati naš mladeniški naraščaj, s kolikim navdušenjem se zbira teden za tednom k telovadbi in k poučnim sestankom. Zbi-

ramo se dvakrat v tednu. „Orel“ šteje sedaj 13 izvršujočih članov. Naši Orli vojaki, 11 se jih nahaja deloma na bojišču, deloma v zaledju, so po vrsti poročali, kako jim je prav prišla telovadba v odseku, za to pa se mlajši rod tem rajši oklepa telovadnega odseka in se pripravlja za bodočnost.

Kozje. Na Bučah pri Kozjem je dne 17. febr. umrl Anton Napotnik, upokojeni davčni izterjevalec. Pogreb se je vršil dne 20. febr. Rajni je bil rodom iz Konjice. N. p. v m.!

Zadnja poročila došla v petek dne 10. marca.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 9. marca.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nič novega.

Albansko bojišče.

Nič novega.

Italijansko bojišče.

Na južnozahodni fronti je bojevanje vsled vremena še vedno omejeno. Samo v prostoru pri Col di Lana in pri Sv. Mihaelu je prišlo večeraj do živahnih artilerijskih bojev.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 9. marca.

Francosko bojišče.

Obojestransko artilerijsko delovanje je mnogo krat narastlo do največje srditosti. Francozi so zahodni del jarka pri dvoru Maisons de Champagne, v katerem se je večeraj borilo z ročnimi granatami, zopet zavzeli.

Zahodno od Moze se naše čete trudijo, da bi francoska gnezda, ki se še nahajajo v gozdu Raben, izčistile.

Izhodno od Moze se je za skrajšanje zveze naše postojanke južno od Douaumonta s črtami na Woewri po temeljiti artilerijski predpripravi v sijajnem nočnem napadu zavzela v asin oklopna utrdba Vaux (južno-izhodno od Douaumonta) s številnimi sosednimi sovražnimi utrdbami. Nemški napad je vodil poveljnik 9. rezervne divizije general pehote pl. Guretzky-Cornides s poznanjskima rezervnima polkoma št. 6 in 19.

V večjem številu zračnih bojev v okolici Verduna so bili naši zrakoploveci zmagovalci. S sigurnostjo so bili sestreljeni tri sovražni zrakoplovi. Vsa naša letala so se povrnila, več hrabrih zrakoplovnih voditeljev je ranjenih. Sovražne čete v krajih zahodno in južno od Verduna so naši letalci izdatno obmetavali z bombami.

Vsled napada oddelka francoskega zračnega brodogva ste bili v okolišju trdnjave Metz usmrčeni 2 osebi in poškodovanih več zasebnih hiš. V zračnem boju je bilo letalo voditelja zrakoplovnega oddelka sestreljeno; voditelj je ujet, njegov spremljevalec pa mrtev.

Rusko bojišče.

Sunki proti postojankam naših prednjih straž niso nikjer imeli uspeha.

Kakor se naknadno poroča, je naš zrakoplovec v noči na 8. marca napadel železniške naprave na progi proti Minsku, kakor tudi sovražne čete v Minsku.

Francozi računajo s padcem Verduna.

O boju pri Verdunu je došlo dne 9. marca iz Pariza obširno poročilo, iz katerega je razvidno, da so si v francoskem glavnem stanu glede važnosti nemških uspehov pri Verdunu popolnoma na jasnem, zlasti so si na jasnem glede nemških uspehov dne 7. in 8. marca ob reki Woewri in zahodno od Moze. Vendar se pa smatra, da bitka pred 9. ali 10. marcem ne bo dosegla svojega viška. Francoski generali Joffre, Castelnau in Petain so naziranja, da je še treba prihraniti armadne rezerve za višek bitke, kadar bi našli Francozi ugodnega ozemlja za odločilen udarec. Zlasti srdit je baje boj za Bethincourt in za višine pri Regneville. Pariški vojaški strokovnjaki se prav živahno razgovarjajo glede vojaškega položaja pri Verdunu ter izjavljajo, da je vendarle treba računati z možnostjo padca Verduna. Kljub temu bi

Nemci z uspehi pri Verdunu še ne dosegli nobene odločitve in bi ne prisilili Francije, da bi morala prositi za mir.

Demisija laškega in francoskega vojnega ministra.

V laških parlamentarnih krogih se govori, da vojni minister Zupelli, kateri je s svojim nerodnim nastopom dal zadnji povod za razburjenje v laškem parlamentu, podal demisijo. Vsled te krize je kralj prišel nenadno v Rim. Kot nasledniki se imenujejo general Alfieri, Sonnino, Borelli, Tittoni, Luzatti in Marcori. Vest je treba s previdnostjo sprejeti.

Z isto rezervo podajemo vest švicarskih listov, da bo odstopil francoski vojni minister Gallieni. Baje iz zdravstvenih ozirov.

Zveze med Nemčijo in Portugalsko prekinjene.

Iz Berolina se dne 9. marca uradno poroča:

Cesarski poslanik v Lizboni je dobil naročilo, da mora danes portugalski vladi izročiti obširno izjavo in ob enem zahtevati svoje potne liste.

Berolinskemu portugalskemu poslaniku so se danes dostavili potni listi.

Vojna napoved Portugalski.

Nemška vlada je naznanila portugalski, da se smatra od dne 9. marca naprej kot v vojnem stanju s Portugalsko.

Mornarji pokvarili ladje.

Iz Madrida poročajo, da so nemški mornarji pred zaplenbo pokvarili le del nemških ladij. 21 ladij od 37 se je nalašč poškodovalo; 16 ladij pa je tako poškodovanih, da niso za rabo, ker so mornarji vrgli dele strojev v vodo in je treba trimesečnega popraviljanja, predno bodo te ladje zopet za rabo.

Salandrov namen.

Socialistični „Avanti“ trdi, da je Salandra v zbornici nalašč tako provokantno govoril. Ker gre vse slabo, vojska, narodno gospodarstvo in razpoloženje ljudstva, bi rad odstopil in s svojo aroganco je namenil najti povoda. Toda Schanzer ga je z zvito izjavo v imenu Giolittiancev zopet privezal na ministrski stol, na katerega bi sedaj, ko gre vse slabo, rad spravil drugo žrtev. Toda velika večina je glasovala za vlado in Salandra ni dosegel svojega namena.

Res pa je, da zbornica podpira vlado, kot vrh obešenca.

Benedikt XV. za avstrijske ujetnike.

Na željo sv. Očeta je apostolski upravitelj v Sassariju, msgr. Cletus Cassani, obiskal avstrijske ujetnike v Sardiniji in na otoku Asinara. O tem obisku poroča v listu „Italia“ poročnik Pietro Strada, in pravi, da je škof potoval z ladjo „Ercolo“ in se natančno poučil o hrani, ravnanju in zdravju iz Srbije došlih avstrijskih ujetnikov. Ujetniki so dobili nove suknjene kroje, čepice, plašče in čevlje. Dobijo na dan dvakrat zadostno hrane in za zajutrek kavo. Ravna se z njimi dobro, zdravje je ugodno. Avstrijska duhovnika Hulka in Cvitanovič pastirujeta med ujetniki.

Ranjeni, padli in ujeti.

Domobranski pešpolk št. 26:

Padlo moštvo:

Blažič Franc, poddesetnik, Lembah; Brauneg Matija, pešec, Gomilica; Brežnik Ferdinand, pešec, Ljutomer; Brgles Anton, pešec, Konjice; Cvilak Franc, pešec, Kamnica; Dežovnik Alojzij, četovodja, Sv. Jakob, Maribor; Drozg Jožef, pešec, Selnica; Ertl Jurij, pešec, Radgona; Golenc Bogomir, pešec, Radgona; Golob Janez, pešec, Maribor;

Hatzl Janez, poddesetnik, Radgona; Irgl Martin, pešec, Sv. Urban, Ptuj; Ivo Franc, pešec; Jelavšek Vinko, pešec, Sv. Krištof, Celje; Jurdana Alojzij, pešec;

Ranjeni častniki:

Baumann Karol, praporščak; Graf Jurij, kadet.

Pešpolk štev. 87:**Ranjeni častniki:**

Halarevič Štefan, praporščak;
Krontaler Viktor, kadet, Trbovlje;
Mikulič Leopold, praporščak;
Polak Franc, kadet;
Vokač Josip, kadet, Studenci pri Mariboru;
Weisch Franc, kadet, Sv. Duh pri Mariboru;
Wolauschek Ignac, praporščak.

Padli častniki:

Heller Friderik, poročnik;
Koczian Rudolf, major;
Neschuta Jožef, praporščak.

Ujeto moštvo:

Korošec Anton, desetnik, Ptuj.

Padlo moštvo:

Aberšek Jožef, pešec, Velenje; Aristonik Štef.,
pešec, celjska okolica; Aužner Martin, poddesetnik,
Sv. Jurij, Celje;

Biderman Peter, pešec, Loka; Blažević Miha,
pešec, Brežice; Bobek Franc, pešec, Brežice; Brečko
Anton, pešec, Celje;

Cergun Jakob, pešec; Cvikel Štefan, pešec, V.
Pirešica, Celje;

Dečko Anton, desetnik, Središče; Dečman Fil.,
pešec; Drame Jožef, pešec, Konjice;

Emeržič Franc, pešec, Ptuj;
Golčer Ignacij, pešec, Dobrna, Celje; Grubiša
Anton, pešec;

Hebar Peter, pešec; Hudlaček Franc, pešec;
Jakopič Filip, pešec, Celje; Janžekovič Franc,
poddesetnik, Bukovci, Ptuj;

Kaluža Avgust, pešec, Celje; Klajnšek Mart.,
pešec, Ptuj; Klemenčič Janez, poddesetnik, Brežice;
Klovár Janez, pešec, Celje; Klobasa Alojzij, pešec;

Kolander Franc, pešec, Mislinja; Kramberger Jan.,
pešec, Ptuj; Krameršek Jožef, pešec, Škofljavas, Ce-
lje; Krivec Matija, pešec, Trbovlje; Kropf Benedikt,
pešec; Karcut Anton, pešec;

Lepičnik Jožef, pešec, Solčava; Leskošek Mar-
tin, pešec, Brežice;

Mayerbüchler Alojzij, pešec, Slovenjgradec;
Mozetič Anton, pešec, Dobrna, Celje;

Pečnik Janez, pešec, Brežice; Pihler Henrik,
poddesetnik, Sv. Andraž, Ptuj; Pulko Martin, podde-
setnik, Ptuj;

Radanovič Andrej, pešec, Kapele, Brežice; F.
Razbornik, pešec, Slovenjgradec; Robar Štefan, pe-
šec, Majšperg; Roser Franc, pešec, Slovenjgradec;

Šket Ožbolt, pešec, Kostrivnica; Sklenar Fran,
pešec; Škvorc Jurij, pešec, Velika Nedelja; Slatin-
šek Marti, pešec, Šmarje; Celje; Slokan Anton, pe-
šec, Sv. Jurij ob Taboru; Sterban Janez, pešec, Sv.

Krištof, Celje; Stroh Matija, pešec, Ljutomer; Jakob
Struel, pešec, Ptuj; Stumberger Anton, pešec, Ptuj;
Švagula Franc, pešec, Ljutomer;

Tajnikar Mihael, pešec, Konjice; Tomšič Gaš-
per, pešec;

Urh Janez, pešec, Brežice;
Vigec Jožef, pešec, Ptuj; Volčajnšek Martin,
pešec, Brežice; Volčič Ernest, pešec, Celje; Albin
Vouk, pešec, Slivnica; Vrečar Karl, pešec, Ljuto-
mer;

Zadravec Franc, pešec, okolica Ptuj; Založnik
Franc, pešec, Spodnji Dolič; Zaro M., pešec, Zidan-
šek Janez, pešec, Ponikva; Zupanek Anton, pešec,
Konjice.

Pešpolk štev. 7:**Padlo moštvo:**

Rass Peter, pešec, Maribor;

Sluga Karol, četovodja;

Smolnik Anton, pešec;

Stangl Ferdinand, pešec;

Supane Jurij, pešec.

Padli častniki:

Voit Oskar, kadet iz Maribora.

VABILO

na

redni občni zbor

branilnice in posojilnice v Šmarji,

registrovano zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši

**v četrtek, dne 30. marca 1916 ob 1. uri
popoldne v uradnih prostorih zadruga.****DNEVNIRED:**

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega sklepa za leto 1915.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in s'učajnosti.

Ako ta občni zbor ni sklepčen, vrši se v zmislu
§: 40 al. 2 združnih pravil eno uro pozneje z is-
tim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni
zbor, ki sklepa brezpogojno

Šmarje, dne 6. marca 1916

Načelstvo.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška
ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegett-
hoff-ova ulica.

Trgovina g. Czadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža)
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu
nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

» g. Coretti, Grajski trg 7.

» v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko,
blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici,
» Žifko, Melje.

Trgovina g. Korenta, Klostersgasse (ba-
raka.)

Trafika na Tržaški cesti (nasproti mag-
dalenski cerkvi).

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajnceri, Velikovska cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobie pri Planini:

Trgovina g. Amalijske Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

» » Franca Korošec.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštani (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ilj v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Draškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljčič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrsič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.

Novacerkev pri Celju:

Trgovina Marije F. Okrožnik.

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradcu:

Gosp. Ignac Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Tomaž pri Ormožu:

Trgovina g. J. Kegel.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravništvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista pri-
našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne
odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču
vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Naznanjam, da sem odprl
odvetniško pisarno
v Celji na ringu št. 9.

Ivan Erhartič,
sodni svetnik v p.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdke

Ivan Ravnikar, Celje.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** **Za gostilničarje:** Papirnaté servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

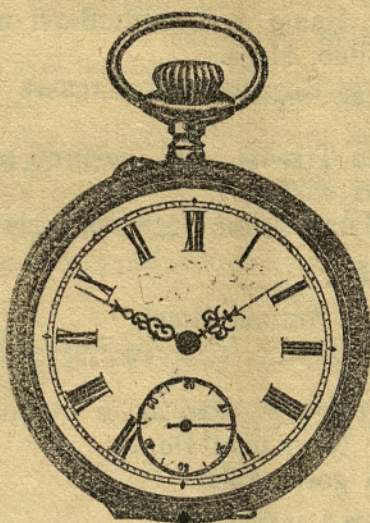
Proda se iz proste roke

v polnem obsegu rodovitna gorica v južni legi v Kozjanskem okraju, zasajena večinoma z najplemenitejšimi ameriškimi vrstami, lepo arondirana s površjem: jeden hektar, 34 arov, 69 kv. metrov, z dvema kletmi in dvema prešami, z verando, sobo in kuhinjo. Na prodaj je tudi vinska posoda. Pojasnila daje: Dr. Fr. Jankovič, Kozje na Štajerskem.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje šte. 29.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.



Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

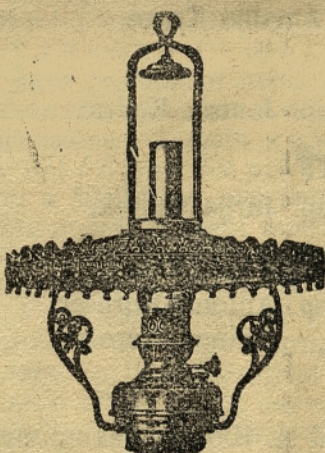
Za vsako uro se jamči!

Precizijake ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.



Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna posrežba.

V najem

se odda s 1. julijem 1916 gostilna in mesarija z vsemi pripadajočimi prostori v Narodnem domu v Velikovcu, in sicer z ozirom na vojni čas za 1400 K na leto.

Prosilci naj se izvolijo najpozneje do 28. marca t. l. oglašiti s svojimi spričevali pri Hranilnici in posojilnici, Velikovec, Koroško.

158



URE
Točna posrežba



Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in opritih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 8 50
Pristna srebrna ura K 7 —
Original omega ura K 24 —
Kuhinjska ura K 10 —
Budilka niklasta K 3 —
Poročni prstani K 2 —
Srebrne verižice K 2 —

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatno in srebro.

Dva dijaka ali dve gospodini se vzamejo na stanovanje in hrano Maribor, Badgasse 11, levo 7.

Augst Günther
svečar v Slovenjemgradu kupi **vsako množino**

čebelnega voska in voščin
po najvišji ceni.



Naročajte in
razširjajte
„Stražo“!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastave vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9. I. nadst.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

se vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dep.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in posojilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.